

МОЛОДИЙ МЕДИК

№1, січень 2016 р.

ВНМУ увічнив пам'ять випускника-героя

У фойє університету відкрилась
меморіальна дошка
Олександрові Кондратюку

Пам'ятну дошку колишньому випускнику ВНМУ, лейтенанту медичної служби Олександрові Кондратюку відкрили у холі університету 20 січня, у річницю його загибелі. Начальник медичної частини 90-го батальйону потрапив під мінометний обстріл під час бою поблизу Донецького аеропорту, намагаючись врятувати поранених. По смертю його було нагороджено орденом Богдана Хмельницького 3-го ступеня.

Вшанувати пам'ять героя прийшли його вдова Мирослава із шестирічною донькою Ангеліною, бойові побратими, керівництво, студенти та викладачі медуніверситету, а також представники міської та обласної влади.

— Україна другий рік перебуває у стані війни. І ціна нашої незалежності — життя сотень і тисяч в'їнчан. Нажаль, це горе не оминуло і нашу область: маємо близько 150 загиблих в'їнчан, — сказав заступник голови Вінницької ОДА Андрій Гижко.

— Те, що сьогодні із нами відбувається,

важко осмислити. Сьогодні кров'ю пишеться новітня історія України. Кращі сини віддають свої життя за реальну, справжню незалежність нашої держави, — сказав голова Вінницької облради Анатолій Олійник.

— Донецький аеропорт став символом боротьби наших захисників за кожен метр української землі. Про кіборгів знає весь світ. Нажаль, не всі повернулися живими. Серед них — і Олександр Кондратюк..., — сказав секретар Вінницької міськради Павло Яблонський.

— Ця паскудна війна відібрала у нашої родини найдорожчу людину. Саша був чудовим чоловіком, сином і найкращим батьком, чудовим другом, лікарем за покликком серця — медицина була покликком його душі, він нею жив. Він любив Україну, і дай Боже кожному любити так свою Батьківщину. Був завжди там де потрібен: перший Майдан, другий, тут почалася війна — і він пішов добровольцем. Це був його вибір, він хотів захищати свою неньку-Україну. Кажуть, що людина удачлива, якщо їй пощастило народитися в чудовій державі, чудовій сім'ї, і коли її навчають мудрі вчителі. Саша вважав себе удачливим. Він пишався, що навчався у

Вінницькому національному медичному університеті, а сьогодні університет може пишатися, що Саша навчався саме у ньому, — розповіла дружина Олександра Кондратюка Мирослава.

Про те, яким студентом був загиблий герой, розповів ректор ВНМУ Василь Максимович Мороз:

— Олександр Іванович закінчив Шполянське медичне училище, працював у сільській амбулаторії. Потім вирішив вступити до медичного університету. Успішно склав вступні іспити і навчався на педіатричному відділенні. Учився добре. І що мене вразило — з військово-медичної підготовки у нього були круглі п'ятірки.

Закінчення на 3-й стор.

Відновлена робота кафедри медицини катастроф

Військова ж підготовка лікарів не припинялась ніколи

Напередодні Нового року, 24 грудня, ректор ВНМУ, академік НАМН України, д. мед. н., професор Василь Максимович Мороз підписав наказ про створення кафедри медицини катастроф та військової медицини. Таким чином після п'ятирічної перерви було відновлено структурний підрозділ вишу, який до моменту ліквідації у 2010 році проіснував сім десятиліть.

Ректорському наказу передували два документи. Перший – Постанова Кабміну від 25 березня 2015 року №143 «Про оптимізацію мережі військових навчальних підрозділів вищих навчальних закладів». Другий – спільний наказ Міністерства оборони, Міністерства охорони здоров'я та Міністерства освіти та науки від 29 вересня того ж року №514/633/899 «Про утворення кафедр медицини катастроф та військової медицини у вищих навчальних закладах». Вони стали відповіддю на виклик, перед яким опинилась держава.

Військова медицина виявилась неготовою до початку військових дій на Сході країни. Лікарі не були готові до роботи у надзвичайних умовах. А вже до виходу Постанови Кабміну військові кафедри збереглися у лічених медичних вузах, що призвело до браку військових лікарів, – розповідає в.о. завідувача кафедри, кандидат медичних наук Микола Матвійчук. – Навіть волонтером на війні лікар може бути лише за умови, що протягом року працював у подібній критичній ситуації із конкретною патологією. Інакше може набити технічних та діагностичних помилок.

Наслідком тотальної неготовності стало те, що перша хвиля мобілізації фактично була стихійною: лікарі – нейрохірурги, судинні хірурги, травматологи – потрапляли на передову, на блокпости, де їм видавали санітарні сумки і вони виконували функції парамедика. У той же час у польових госпіталях таких

фахівців не вистачало. Не доукомплектовані військово-медичні підрозділи й молодшим медичним персоналом, зокрема, фельдшерами.

– Раніше при медичному коледжі готувалися помічники лікарів для збройних сил. Але фельдшерський факультет був закритий, – говорить Микола Матвійчук.

За його словами, внаслідок такої політики попередньої влади укомплектування збройних сил фельдшерами на початок війни становило приблизно 30 відсотків.

Я вже не кажу про санітарні автомобілі, які повинні бути атрибутом батальйону. Забезпечення ними становило близько 40 відсотків. Якщо ж на початок бойових дій немає 50-відсоткової укомплектованості, частина є небоездатною, – пояснює Микола Васильович.

Втім, у ВНМУ попри ліквідацію кафедри, підготовка військових спеціалістів не припинилась. Адже у 2012 році університет уклав угоду з Міністерством оборони на підготовку молодших офіцерів запасу. Протягом року студенти-старшоккурсники навчалися у позаурочний час, відпрацьовували практичні навички, проходили на базі Військово-медичного центру навчальний збір, після чого складали присягу. Таким чином, щорічно разом із дипломом військового звання отримували 25-30 випускників ВНМУ. Переважна частина з них вступала до

Військово-медичної академії. За словами Миколи Матвійчука, на долю ВНМУ припадало 40 відсотків абітурієнтів академії, хоча право готувати офіцерів запасу, крім Вінницького, мають ще Київський, Тернопільський, Львівський, Харківський та Запорізький медичні виши.

Усі, хто навчається в Академії і хто закінчив її, були залучені до участі у військових діях. Хтось – на лікувальній роботі, хтось – у якості керівного складу, а хтось як молодші лікарі потрапляли у медичні пункти бригад, – розповідає Микола Васильович.

Триватиме дія угоди до 2018 року. Потім необхідність у такому співробітництві відпаде, оскільки фахівців готуватиме новостворена кафедра.

На сьогодні, каже в.о. завідувача, вже готові програми із загальної військової підготовки, загальної тактики. У процесі – створення програми з медичного забезпечення, далі настане черга токсикології та радіологічного захисту.

У порівнянні із програмами, які діяли до ліквідації кафедри, з'явилися нові напрямки. Адже ця війна не така, яка ми уявляли: наступ, оборона... Це сталлий варіант блок-постів, де є особливості надання допомоги і надання допомоги у сітці блок-постів, а також у мобільних шпиталях, – розповідає Микола Васильович.

Навчатимуть студентів, крім викладачів кафедри,

фахівці Військово-медичного центру, які були в зоні військового конфлікту та пройшли ротацію.

Втім, деякі питання поки що залишаються незгодженими. По-перше, це брак сучасного обладнання для навчання, на якому майбутні військові лікарі відпрацьовуватимуть навички. Його, каже в.о. завідувача, може надати Міністерство оборони. Втім, і керівництво вишу не залишається осторонь вирішення питання. Так, за сприяння ректора університету за спонсорські кошти були придбані додаткові тренажери для відпрацювання навичок з екстреної медичної допомоги. Крім того, буде відкрито ще одну тренажерну залу.

Також поки невідомо, за якими військовими спеціальностями ми будемо готувати спеціалістів. Для сухопутних військ, для морських, для повітряних сил? Ми маємо навчити фахівців, які підуть у структуру конкретних збройних сил, і кожна структура має свою специфіку підготовки, – розповідає Микола Матвійчук.

Невідомо поки що і те, скільки саме студентів пройнуть навчання. Замовлення має надати Міністерство оборони. Але якщо кількість бажаючих навчатися перевищить обсяг замовлення, буде розглядатися питання про підготовку фахівців на платній основі, каже в.о. завідувача:

Навчатимуться ті, хто має бажання та немає проблем із здоров'ям. Його стан має бути підтверджено довідкою.

Першими, хто проходить підготовку на відновленій кафедрі, стануть майбутні drugокурсники. Розпочатися заняття мають із першого вересня.

Перед кожним навчальним роком до нас збігаються першокурсники, і дівчата і хлопці, і питають, коли буде військова кафедра. Думаю, це прояв патріотизму і бажання бути потрібним там, де цього потребує Батьківщина, – каже Микола Матвійчук.

Катерина Баркалова

ВНМУ увічнив пам'ять випускника-героя

**Закінчення.
Початок на 1-й стор.**

– У нас була чудова підгрупа і Саша був у числі найактивніших, добрих, веселих, можу згадати про нього тільки саме найкраще, – говорить одногрупниця Олександра, нині – асистент кафедри гістології, к. мед. н. Ольга Макарова. – Він завжди був відкритим, добрим, мав бажання вчитись надалі у житті. Він був фанатом медицини. Перед заліком з анатомії, коли студенти зібрались разом, Саша був один з тих, хто пояснював, показував, розповідав. Він міг дуже цікаво подати ма-

теріал, багато читав та добре вчився. Дізнатись про те, що сталося, для нас було великою трагедією.

– Коли я їхав в Донецький аеропорт, він вже був там. На початку грудня, після перших обстрілів,

він просто в польових умовах діставав мені осколки з ноги і зробив це так, як не змогли б лікарі у стаціонарному шпиталі. Олександр був чудовою людиною, як патріот, як чоловік, як лікар... – згадує про за-

гиблого побратима Анатолій Свирида.

За словами Василя Максимовича Мороза, дочка Олександра Кондратюка мріє стати лікарем, як тато. Тож ректор ВНМУ звернувся до викладачів:

– Коли будете приймати цю дитину, зверніть на неї увагу. Ми будемо допомагати їй, наскільки це можливо. Ми ще створимо меморіал Слави, і ціла кімната буде присвячена Олександру Івановичу, щоб покоління студентів виховувалися патріотично, з любов'ю до своєї країни, до своєї землі, до свого народу.

«ММ»

Програми Євросоюзу стають ближчими до ВНМУ

Про можливість міжуніверситетської співпраці та індивідуальну навчальну мобільність йшлося на інфоднях Національного Еразмус+ офісу. Захід проходив наприкінці листопаду у Києві, у тісній співпраці з Представництвом Європейського Союзу в Україні та Виконавчим агентством ЄС з питань освіти, аудіовізуальних засобів і культури (Брюссель). Українські вищі навчальні заклади можуть брати участь у конкурсах за напрямками: «Навчальна мобільність», «Розвиток потенціалу вищої освіти» (колишня Програма Темпус), «Жан Моне»; отримати рекомендації з підготовки проектних заявок.

Представники Міністерства освіти презентували пріоритети України у контексті реформи вищої освіти. Це, зокрема:

*Сучасні навчальні програми
Внутрішня система забезпечення якості освіти*

*Організація навчального процесу
Створення сучасних PhD програм
Інтернаціоналізація*

Відділи працевлаштування, кому-нікація з роботодавцями

Ендаументи

Участь в інфоднях дає можливість зорієнтуватися як Європі так і Україні в основних пріоритетах. Наприклад, в рамках програми Еразмус+ в напрямку «K2 Розвиток потенціалу вищої освіти» пріоритетом в охороні здоров'я є розробка освітніх програм.

Для того, щоб Ваш проект профінансувала Європейська комісія, потрібно об'єднати у одній заявці не менше трьох навчальних закладів із однієї країни та стільки ж – у країнах-партнерах з ЄС. Проект має відпові-

дати національним або регіональним пріоритетам та співпадати з пріоритетами країн-партнерів. Крім того, європейські проекти потребують досвіду планування бюджету проекту, складання фінансового звіту та документообігу та специфічного менеджменту.

Звичайно, підготувати проектну заявку для подібних програм непросто. Така підготовка потребує знання англійської, попереднього досвіду та контактів з партнерськими Європейськими ВНЗ для створення консорціумів, адже подавати проекти можуть лише Європейські навчальні заклади. Українські можуть виступати лише їх партнерами. Зокрема, ВНМУ імені М. І. Пирогова вже є партнером двох проектів програми Еразмус+: «HUMAN Security (environment, quality of food, public health and society) on Territories Contaminated by Radioactive Agents» та «Bridging Innovations, Health and Societies: Educational capacity building in the Eastern European Neighbouring Areas (BIHSENA)». Перший проект закінчиться у 2016 році а другий лише розпочинається. Крім того, проектна команда ресурсного центру планує підготувати у 2016 році кілька нових проектів.

Що дають такі програми?

Унікальний досвід навчання у Європі

Отримання подвійного/багатостороннього/спільного диплому європейських ВНЗ

- Знайомство з Європою та вищою освітою країн-членів програми
- Покращення мовних навичок, досвіду міжкультурного спілкування
- Можливості для працевлаштування через визнання кваліфікацій

та періодів навчання за кордоном

- Обмін знаннями, ідеями, контактами

Сприяти розвитку академічної мобільності університети зобов'язані: 12 серпня Кабінет Міністрів України затвердив постанову № 579 «Про затвердження Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність». Відповідно до даного документу надається право на участь у програмах академічної мобільності усім учасникам освітнього процесу; чітко визначено види та форми академічної мобільності; закріплено механізм перезарахування кредитів, отриманих під час навчання, на основі Європейської кредитно-трансферної системи (ЄКТС), гарантовано збереження місця навчання та стипендії для студентів та місця роботи для працівників ВНЗ, котрі беруть участь у програмах академічної мобільності. Кошти на таку мобільність можна отримати за рахунок різноманітних програм.

Зокрема, з 2015 року Україна стала асоційованим членом програми ЄС Горизонт-2020, яка відкриває колосальні можливості для спільних наукових проектів із науковцями Європи.

При подачі заявок на програми обмінів ЄС необхідно використовувати реєстраційний номер університету на Порталі учасників програм ЄС та використовувати єдиний реєстраційний код (PIC). Дізнатись реєстраційний номер ВНМУ імені М.І. Пирогова можна у відповідальній особі Руслани Харковенко (vin.med@ukr.net).

Ресурсний центр

У Канаді та Америці її називають: «І один у полі воїн». Цей воїн – Уляна Супрун, директор програми «Захист патріотів». Волонтерка взяла участь у пленарному засіданні робочої семінар-наради МОЗ України, яке пройшло у актовій залі ВНМУ наприкінці листопада.

– У зоні АТО Уляна підготувала 25 тисяч бійців з тактичної медицини, допомогла врятувати ці 25 тисяч життів. Уляна прийняла українське громадянство і кілька місяців є громадянкою України. Завдяки її програмі і дивовижній співпраці із Дніпропетровською службою екстреної медицини у Донецькій області обидва мої сини, які були поранені під час АТО, вижили, отримали належну медичну допомогу і потім повернулись на фронт, – так пані Улянун представила народний депутат України Оксана Корчинська під час пленарного засідання робочої семінар-наради МОЗ України з питань розвитку, функціонування та взаємодії первинної та екстреної медичної допомоги, що проходило у ВНМУ.

– Я народилася у Штатах, проте маю українське походження, – народилася в українській родині, виросла в українських школах, церквах, розмовляла українською мовою вдома, – розповіла Уляна Супрун «ММ» у ексклюзивному інтерв'ю. – Восени 2013 року я з чоловіком переїхали в Україну і так сталося, що Майдан почався в той сам час. То ми були на Майдані, а після нього допомагали з гуманітарною допомогою постраждалим Майдану та родинам загиблих, а після того мене попросили стати директором гуманітарних ініціатив Світового Конгресу Українців, щоб координувати допомо-

Просвітницька робота змінить систему надання допомоги в Україні

Волонтерка канадського походження організувала тренінги для майже 30000 осіб, залучених в АТО

гу від діаспори.

Розпочалася війна, і пані Уляна шукала якийсь гуманітарний проект з допомоги бійцям. Дізнавшись від них про відсутність індивідуальних аптечек, привезла перші такі аптечки в Україну.

– Але тоді, коли ми їх передавали, хлопці казали, що вони не знають, як їх використовувати. Тоді ми побачили, що навчання є важливішим, ніж сама аптечка, – розповідає волонтерка. – Ми запросили іноземних інструкторів – тих самих, що навчають натівські війська, – щоб вони навчали українське військо.

Тепер 20 кращих з тих українських фахівців, які пройшли навчання інструкторів НАТО, стали інструкторами для українських вояків.

Наступна проблема, яку побачила пані Супрун в організації медичної допомоги на полі бою, – дуже довгий час евакуації поранених. Тому навчання були організовані для медиків військ спеціального призначення, щоб вони надавали більшу допомогу пораненим, на рівні парамедика. Тепер розпочинається програма навчання для лікарів – від моменту настання травми до в'їзду у госпіталь. У ході навчань волонтерка виявила, що в

Україні немає протоколів надання допомоги під час травм – чи військових, чи то цивільних, – і ініціює створення таких протоколів у нашій країні.

– Лікарі українські дуже хороші, вони мають знання та добре лікують людей, – говорить пані Уляна. – Але в Україні також бракує системи реабілітації, і нею ми також займаємось.

Разом із чоловіком Уляна Супрун живе у Києві, у липні вони отримали громадянство України. До цього часу, окрім 25000 бійців, через тренінги, організовані панею Уляною, пройшли дві з половиною тисячі курсантів військових академій і інститутів, 30 цивільних лікарів; було роздано більше як 21000 аптечек, 200 медиків військ спеціального призначення отримали спеціальні медичні рюкзаки.

– Зараз ми починаємо програму навчання ста військових лікарів. Найважливішим є люди, навчання щодо того, як надавати допомогу, як це ефективніше робити, дотримуючись протоколів. А тоді, коли ми маємо навчених людей, ми знайдемо і ті речі, які їм потрібні: ми концентруємось на зміні системи через просвітницьку роботу, – говорить Уляна Супрун.

Вікторія РОДІНКОВА

Цього року року виповниться 20 років від того, як у Вінницькому національному медичному університеті ім. Пирогова була започаткована традиція автопоходів, учасниками яких є студенти та молоді співробітники вишу.

Остання така подорож відбулася наприкінці жовтня, розповідає старший викладач кафедри філософії і суспільних наук, завідувач сектором основ психології, педагогіки та етики для іноземних студентів, Любов Пономарьова:

Ця поїздка припала на День всіх святих, і ми теж його святкували. А коли вночі проїжджали повз Кам'янець-Подільський, бачили, як на кладовищах сяяли запалені лампадки.

Ідея щодо напрямку поїздки виникає спонтанно, каже Любов Миколаївна. Тож за цей час учасники автопоходів побачили Львів із замками Золотої підкови, Карпати, Кам'янець-Подільський, Київ, Умань, Луцьк, Кри-

Наука

«Динаміка змін серцевої функції при виконанні точних рухів» – цей проект студентки ВНМУ Аліни Ваколюк був визнаний найкращим у медичній номінації на проекті для обдарованої молоді «За-втра. UA».

Участь у конкурсі дівчина називає вельми корисною, адже вона дала змогу знайти нових друзів, познайомитись із цікавими людьми, з якими можна було поділитися ідеями, обговорити проекти. Серед таких цікавих особистостей, із якими поспілкувались фіналісти конкурсу, – і колишній прем'єр-міністр Великої Британії Тоні Блер. Як переможець конкурсу Аліна отримала й тиждень спілкування із однокумцями на базі відпочинку у Пущі-Водиці, а також відвідала «YES» – саміт Ялтинської Європейської стратегії, який після анексії Криму проходить у Києві.

Цей успіх був лише першим на шляху дівчини:

20 років у мандрах

Учасниками автопоходів стали більше 2000 співробітників та студентів ВНМУ

шталеву печеру...

Перша наша поїздка була до Умані у 1996 році. А у 1999 році ми були у Карпатах. Тоді піднялися на Говерлу – ще до президента Ющенка, і першими, хто піднявся, були дівчата з педіатричного факультету, – згадає Любов Миколаївна.

Експерсії тоді коштували 12-13 гривень при стипендії у 9 гривень, розповідає вона:

– Ми зупинялися у приватних будинках і домовлялися, щоб нас годували. Комплексний обід – 5

грн. Борщ, каша, котлети, салат...

А під час екскурсій до Хотина автомандрівники двічі ставали свідками зйомок фільмів: українського про Богдана Хмельницького та польського – знаменитого «Потопа» Ежі Гофмана.

На запитання про загальну кількість учасників цих поїздок, Любов Миколаївна відповідає:

Порахуйте: 20 років, щороку – у середньому дві

поїздки, автобус у середньому розрахований на 40-50 чоловік... Виходить 2000 учасників.

Згадає Любов Миколаївна і конкурс на найкращу українську пісню, який мандрівники влаштували у Яремчі:

– Я ніколи більше не чула таких красивих пісень. Діти були з різних міст, а Україна настільки багата і настільки різна...

До речі, у поїздках беруть участь не лише українські, а й зарубіжні студенти та навіть їхні батьки:

– Приїхали якось батьки наших іноземних випускників із Сирії та Йорданії та забажали кудись з'їздити. І ми поїхали по львівських замках. Батьки сказали: були в Італії, у Греції, ще десь, але красивіше, ніж в Україні, нічого не бачили, – каже Любов Миколаївна.

Катерина БАРКАЛОВА

Відкриває світ

Студенти-медики можуть стажуватись у Європі та в Україні за різноманітними програмами

влітку вона побувала й у польському місті Лодзь у рамках двотижневої навчальної поїздки, організованої Європейським Союзом та Фондом сприяння демократії Америки. Мета цього проекту, за словами студентки, – продемонструвати, як ЄС допоміг Польщі у розвитку, показати, як розвивається ця

країна, як у ній працюють різноманітні галузі, включаючи медицину.

– Нас забезпечували екскурсіями, поїздками. У рамках цього проекту ми поїхали до Варшави, відвідали Парламент, – сказала Аліна. Після цієї поїздки вона ще встигла відвідати наукову медичну конференцію у Європі.

Наразі дівчина представляє в Україні програму стажувань, що організовуються Міжнародною Асоціацією Студентів-медиків (UMSA). Програма дає можливість платних стажувань протягом одного літнього місяця у країні Європи, яку майбутній учасник обирає сам. Зараз перелік включає близько

20 країн Європи. Ціна програми для її учасника – близько 300 євро.

– Стажування передбачає відвідини Європейської клініки з вузької спеціальності, яка цікавить саме вас. Поле своїх інтересів потрібно зазначити у базі даних, подати свою мотивацію для навчання, після чого вас оберуть для участі у програмі, – говорить студентка. – Умови перебування залежать від країни, куди ви їдете. Сторона, що приймає, повинна забезпечити, як мінімум, одноразове харчування і обов'язково – проживання. Проте, може бути і повний пансіон. Жити також можна у гостелі, у квартирі або у родині, де вас годують.

За подробицями участі у проектах UMSA до Аліни можна звертатись за адресою: alinavakoliuk@gmail.com або у Ресурсний центр міжнародних програм ВНМУ.

Вікторія Родінкова

«Сьоме небо» святкує 10 років

Цього року свій перший ювілей відзначає Народний аматорський театр-студія «Сьоме небо» Вінницького національного медичного університету. Створений як театральний гурток медико-психологічного факультету, театр став відомим не лише у межах ВМНУ, а й в Україні та, навіть, за кордоном. Про успіхи, плани та проблеми «Сьомого неба» розповідає його режисер та одна із засновників, Марина Ревенко.

– Восени народний театр «Сьоме небо» став переможцем двох театральних фестивалів. Кого і в чому ви перемогли?

– Перший з цих фестивалів – «Joy Fest» – проходив у Києві вже втретє. Там було представлено багато колективів. Усі вони професійні, і хоча оголошувалось, що фестиваль проходить для народних аматорських театрів і театральних колективів, але з аматорів були тільки ми. Фестиваль був дуже сильним, були сильні вистави, цікаві режисерські роботи. Проходив він у Музеї історії Києва, на Хрещатику. З усіх колективів ми отримали найбільшу кількість дипломів. Там не було гран-прі, не було перших місць – були перемоги у номінаціях. Ми везли романтичну трагедію П'єра Еліюса «Одержимі морем», за яку отримали три дипломи – за кращу жіночу роль першого плану, кращу хореографію і «Акторську надію майбутнього». Нею відмітили нашого актора, студента педагогічного університету Олександра Щербу. Але, найголовніше, що після спектаклю до нас підійшов один з членів журі, народний артист Лев Сомов, який викладає в Інституті кінематографії та театрального мистецтва, та запросив двох наших акторів на навчання на наступний рік. Ця вистава була для них творчим конкурсом, який проходять абітурієнти при вступі.

– У вас грають не лише студенти-медики...

– Театр зароджувався як гурток при медико-психологічному факультеті, але зараз це вже театр університету. Спочатку, звичайно, там займалися

в основному студенти факультету.

– А звідки назва така?

– Назва виникла спонтанно – бо знаходимося на сьомому поверсі фармацевтичного корпусу.

– Через десять років після створення «Сьомого неба» стало зрозуміло, що сама його поява – це теж подія. З чого все починалось?

– Студію створили на другий рік після відкриття медико-психологічного факультету. Це була мобільна група, шість-вісім чоловік. Спочатку були «капусники» і різні мистецькі заходи – а по-

Власенко, подав документи на присвоєння нам звання народного театру – навіть без мого відома. І зараз ми офіційно називаємося «Народний аматорський театр-студія «Сьоме небо» Вінницького національного медичного університету».

– Розкажіть про другий фестиваль.

Цією виставою ми хотіли показати, що для мистецтва немає обмежень у фізичному плані, і що будь-яка справа може робитися тільки за допомогою та за підтримки інших людей.

– Що це була за вистава?

– Філософська притча Анни Багряної «На часі». Про час, про те, що не треба втрачати ані жодної хвилини, ані жодної секунди життя. Цю виставу ми показуємо вже не вперше. Минулого року ми виграли проект «Арт-тайм». Це був інтегрований проект – він реалізовувався саме з метою постановки цієї вистави. Ми виграли кошти на здійснення постановки, і за ці кошти ми пошили дуже цікаві костюми та створили декорації. Були гастролі і 11 інтегрованих майстер-класів. У нас були партнери – громадська організація «Гармонія», соціально-економічний університет «Україна», звичайно, наш медуніверситет, громадська організація «Креатив» та обласна бібліотека ім. Тімірязєва. Саме на базі бібліотеки створено осередок для молоді, театр книги «Прочитання», і головною складовою цього осередку є «Сьоме небо».

– З «Комори» ви також привезли дипломи...

– Ми привезли два дипломи – це найбільша кількість, бо кожному колективу давали диплом у одній номінації. Нам дали за найкращу сценографію, а також спеціальну від-

тім подумали: чому б не спробувати театр? У нас не було і немає часу на акторську майстерність, на якість постійні професійні фахові театральні заняття, етюдні заняття. Ми беремо п'єсу, розбираємо, з місця в кар'єр робимо та показуємо.

– А як театром стали?

– Декан нашого факультету, Олег Володимирович

– За тиждень після «Joy fest» у Кам'янці-Подільському вперше відбувся фестиваль театрального мистецтва «Комора-2015», який тривав три дні. На нього ми повезли інтегровану виставу за участі акторів з інвалідністю. Обидва вони мають ДЦП. Це «візочник» Юрій Прокопенко та моя донька Поліна Ревенко.

У активі театру – більше півсотні вистав та великий успіх

знаку журі отримали Юрій Прокопенко та Поліна Ревенко. Зал аплодував нам стоячи, журі плакало. До нас підходили і казали, що такі вистави потрібні, і їх потрібно ставити. Це була можливість показати здоровим людям, що людям з інвалідністю потрібна допомога, а для людей з інвалідністю участь у виставі була щастям, бо вони були у здоровому колективі і відчували себе частинкою нормального життя. Взагалі, ця вистава є нашою гордістю: незалежно від того, грають там люди з інвалідністю чи ні, вона сама по собі цікава та талановито виконана.

– А скільки вистав у вашому активі за ці десять років?

– Мабуть, більше 60. У нас є і великі вистави, і маленькі. Ми поставили всі жанри, окрім, мабуть, балету, опери та рок-опери.

– Цього року ви поставили мюзикл «Нотр Дам де Парі», який мав великий успіх. Ви плануєте ще його показувати?

– Тут потрібно ставити три крапки, бо цього не знає ніхто. Залежить від коштів, бо це дуже дороговартісний проект, а наша місцева влада якось не зацікавлена у просуванні театральних колективів. Бо такий театр у нашому місті єдиний. І те, що він знаходиться на базі медичного університету – це

взагалі унікальна ситуація. Ми і за кордон їздили, у нас багато нагород, є призові місця. Ми постійно шукаємо кошти, але так, щоб влада допомогла нам хоча б у приміщенні, щоб це міг бути молодіжний камерний театр, – це взагалі для Вінниччини була б подія...

– Як ви обираєте п'єси?

– Намагаюся підбирати під той колектив, який є у театрі. Якщо колектив талановитий та зіграний, якщо разом грають роки три, вони вже можуть опанувати серйозні речі. Якщо ні – актори пробують свої сили як читці на базі бібліотеки ім. Тімірязева, беручи участь у літературних вечорах.

– Чи ставите ви українських авторів?

– Так, звичайно, і Анну Багряню, і Гоголя ставили, «Вечори на хуторі поблизу Диканьки», ставили

Франка – мою п'єсу за циклом його віршів «Зів'яле листя». І, до речі, у 2011 році на фестивалі «Весняна хвиля», який проходив у Києві, ми за цю п'єсу отримали три номінації.

– Як проходить відбір учасників?

– Я даю оголошення у соціальних мережах, допомагаю і завклубом нашого університету, Володимир Олександрович. Даю свою електронну адресу, і мені пишуть заявки. Коли набирається велика кількість заявок, ми у вересні робимо кастинг.

– Скільки зараз учасників театру?

– У цьому році 20. Бувало і менше, а бувало і 22-23. Колись були й три людини...

– Що ж ви тоді ставили?

– Ставили вистави для трьох акторів, моновистави. Якщо людина хоче зробити постановку – вона поставить навіть телефонний довідник.

– Було б цікаво це побачити...

– Поки що це не актуально – є над чим працювати. Ми будемо робити три вистави поспіль. Нас знають і просять демонструвати вистави, які вже йдуть. Наприклад, «Варшавський набат» про Януша Корчака ми показали вже мабуть більше 50 разів. Я кожен раз кажу, що не буду більше її ставити, бо вона важка, але вона йде, як кажуть, на розхват... Ще популярна п'єса «Суфлер» за віршом Василя Сту-

са. Грав її Саша Бойцун, колишній студент нашого університету. Він отримав перше місце на київському фестивалі у номінації «Мистецька надія». Зараз він працює режисером у філармонії...

– Які ще вистави так довго тримаються?

– «Одержимі морем» – з неї, до речі, наш театр починався. Ми її вперше показали у медичному університеті, мали великий успіх. Ми взагалі не мали жодного провалу, після кожної вистави зал аплодує стоячи. «Над часом» ми показали вже разів 15, об'їздили з нею п'ять областей України, популярні й «Вечори на хуторі поблизу Диканьки», «Мар'яна-черниця» за Шевченком.

– А на цей рік що плануєте?

– П'єса називається «Три крапки» вінницького автора Андрія Орленка. Написана вона була ще 30 років назад. Це п'єса про сенс життя та пошуки істини. Це одна вистава – за п'єсою «Останнє танго» Анни Багряню про Олену Телігу. Зараз, коли йде відродження і підйом патріотизму, ми не можемо стояти осторонь. Банальні речі ставити ми не хочемо і не будемо.

– Рішення щодо репертуару Ви приймаєте одноосібно?

– Ні. Я читаю декілька п'єс, пропоную трупі, орієнтуючись на типажі, які у ній є, і разом обираємо, що грати.

Спілкувалась Катерина БАРКАЛОВА

У Вінниці з'явиться вулиця Ваксмана

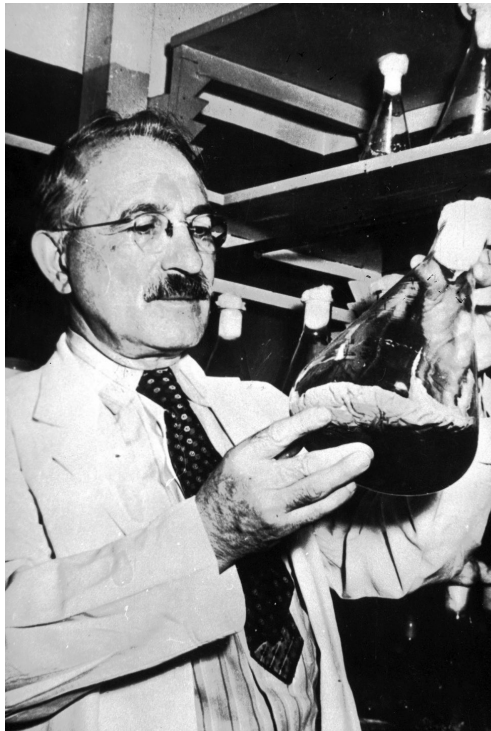
Нобелівський лауреат та благодійник людства провів тут дитинство та юність

Серед числа нових вулиць, що з'являться на мапі Вінниці, буде і вулиця імені Зельмана Абрахама Ваксмана.

За увічнення його пам'яті більше десятиліття клопотало обласне товариство фтизіатрів на чолі з професором кафедри фтизіатрії з курсом клінічної алергології та імунології Вінницького національного медичного університету Борисом Пухликом. Адже Зельман Ваксман – один з двох Нобелівських лауреатів українського походження, що поряд із Іллею Мечниковим, ім'я якого більш відоме загалу, отримав премію у галузі фізіології та медицини.

Народився майбутній Нобелівський Лауреат у 1888 році, у селі Нова Прилука Липовецького району, де йому встановлений меморіал, а дитинство та юність провів, проживаючи на вулиці Михайличенка у Вінниці. У 1910 році емігрував у США.

У 1932 році Американська національна асоціація з боротьби з туберкульозом звернулася до Ваксмана із проханням вивчити процес руйнування туберкульозної палички в ґрунті. За спостереженнями, трупи людей, які хворіли на туберкульоз, після тривалого перебування в землі немов би «сануються», очищуючись від інфекції. Ваксман висловив припущення (а до нього це зробили деякі російські вчені), що це пов'язане із впливом на мікобактерії туберкульозу мікробів-антагоністів. На той час він вже накопичив багатий науковий досвід щодо вивчення ґрунтових грибів, актиноміцетів. У 1940 році дослідницька група віді-

лила актиноміцин, який виявився високотоксичним антибіотиком. За три роки у штамі актиноміцетів було виявлено стрептоміцин. Після декількох років тестування та доопрацювання у 1946 році стрептоміцин почали широко використовувати. Він виявився особливо цінним завдяки своїй ефективності щодо бактерій, стійких до сульфаніламідних препаратів та пеніциліну.

Технологія, яку напрацював Ваксман та його співробітники, дозволила у подальшому створити групу нових антибіотиків: actinomycin (1940),

grisein (1946), неомицин (1948), fradycin, candidin, candidin та інші. До речі, термін «антибіотики» запропонував саме Ваксман у 1941 році.

За даними медичної літератури, стрептоміцин у перші роки його застосування «піднімав» навіть приречених на смерть хворих на туберкульоз. Його почали широко застосовувати і для лікування інших інфекційних та запальних захворювань. Протягом трьох-чотирьох десятиліть комбінація (пеніцилін+стрептоміцин) була практично єдиним засобом лікування пневмоній та інших інфекцій у нашій та інших країнах.

За відкриття стрептоміцину, яке Ваксман зробив після еміграції з України до США, його було включено до списку ста видатних осіб світу та названо «благодійником людства». А у 1952 році Зельман Ваксман став лауреатом Нобелівської премії у галузі фізіології та медицини. Помер він 16 серпня 1973 року у Вудс-Хоул (штат Массачусетс, США).

– Життя і одномоментна доцільність нерідко висувають ідеї увічнити пам'ять революціонерів, політичних діячів, різних керівників, проте згодом те ж життя, але вже інші люди доводять несправедливість багатьох подібних рішень. У разі ж видатних учених, діячів мистецтва таких помилок, як правило, не буває, – говорить Борис Пухлик.

Пошуковик Гугл поки що не прописує вулицю Ваксмана у Вінниці навіть як таку, що планується створити, проте вона вже є на мапі міста Краснопілля у Білорусі.

Вікторія Родінкова

Новини
медицини

Розроблений імплант для стимуляції довготривалої пам'яті

Учені надали докази можливого створення імплантів, здатних стимулювати довготривалу пам'ять, повідомляє Nature. За переведення короткочасної пам'яті в довготривалу відповідає гіпокамп. Він же відповідає і за формування короткочасної пам'яті на основі сенсорної інформації і сприйняття людиною часу і простору.

Дослідники з'ясували, що під час консолідації пам'яті (переведення короткочасної пам'яті в довготривалу) виникає сигнал, що проходить від ділянки CA3 гіпокампа в CA1.

Імітація цього сигналу дозволить стимулювати довготривалу пам'ять, зокрема, у людей похилого віку і у тих, хто має травму голови.

У дослідженні взяли участь 12 осіб, які страждають на епілепсію. До них приєднували мозкові електроди для запису електроенцефалограми мозку і стимуляції окремих його зон. Учасникам експерименту показували різні

зображення, а через 1,5 хв. просили згадати, які з них вони бачили. Під час показу зображень учні записували сигнали, що проходять між зонами CA3 і CA1.

На основі одержаних даних учні розробили алгоритм, здатний за активністю зони CA1 передбачати вид сигналу, який повинен прийти із CA3. У 80% випадків передбачуваний дослідниками сигнал виявлявся влучним.

Утім, на думку учених, говорити про результати поки рано. Після проведення ще одного етапу тестів дослідники планують розробити перший зразок приладу, що стимулюватиме зони гіпокампа, відповідальні за консолідацію пам'яті.

Це питання вивчається на замовлення DARPA у Університеті Південної Каліфорнії в Лос-Анджелесі. Роботи ведуться над проектним створенням приладів, здатних стимулювати пам'ять солдатів з ушкодженнями голови.

Джерело: <http://ua.korrespondent.net/>